

Izkušnja vsak četrtek in velja
a poštino vred ali v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto 32 Din, pol leta
18 Din, četrt leta 8 Din, Izven
Jugoslavije 64 Din, Naročnina
se pošije na upravnštvo
Slov. Gospodarja v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. —
List se dopošilja do odpo-
vedi. Naročnina se plačuje
v naprej. Tel. interurban 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

6. številka.

Maribor, dne 10. februarja 1927.

61. letnik.

Kako je z novo vlado v Beogradu?

Beograd, 6. februarja.

Nepričakovano, kakor strela z jasnega, smo dobili pred dnevi novo vlado, v kateri imamo tudi Slovenci tri ministre. Radič je radi svoje blebetavosti in vihrovosti postal nemogoč. Nihče ne mara zanj. Dve leži je bil Radič s svojimi poslanci v vladi, a ni dosegel za ljudstvo niti trošnico. Samostalnih demokratov tudi ne marajo. Njih voditelja Pribičevič in Žerjav sta povsod zgubila ves kredit. Davidovičevi demokrati in Spahovi muslimani bi sicer šli v vlado, ali z radikalni si niso posebno dobri. Druge male stranke pa nič ne pomenijo.

Radikali so torej bili primorani priti k Slovencem in povabiti posance Slovenske ljudske stranke v vlado. Naš voditelj dr. Korošec je radikalom in predsedniku vlade na travnost povedal: Mi stopimo v vlado, ali ne na tak način, kakor je to storil Radič. On je prodal svojo republiko, odstopil je od zahtev ljudstva, samo da je dobil 4 ministre. Slovenska ljudska stranka pa od svojega krščanskega, slovenskega, gospodarskega in socialnega programa ne odstopi. In vladni ljudje niti zahtevali niso, da naj mi kako točko našega programa zavržemo. Samo Radič je še v zadnjem hipu skušal pri kralju na dvoru hujskati proti nam radi našega krščanskega svetovnega naziranja. Ali njegovo ovaduštu mu nič ni pomagalo. Zletel je iz vlade.

Samostalni demokrati, Radičevi in socialisti pišejo sedaj po svojih listih: »Nova vlada se ne bo držala, ker nima dovolj večine. »Jutro« je že z debelimi črkami razglasilo: »Nova vlada bo jutri padla...« Ali ravno nasprotno je res. V petek, dne 4. februarja, popoldne je bila prva seja narodne skupščine pod novo vlado. Nasprotniki so že kričali: Vlada bo 4. februarja padla. In kaj se je zgodilo? Pri glasovanju se je pokazalo, da ima naša vlada lepo večino. Glasovalo je 251 poslanec. Od teh je bilo z vlado 148, a proti vladi samo 103. Torej celih 45 glasov večine je imela vlada. Samostalni demokrati, osobito Pribičevič, Žerjav in Pivko so se zelo kislo držali, ko so zvedeli, da so propadli.

Cela skupščina šteje 315 poslancev. Od teh ima vladna radikalna stranka 141 in Slovenska ljudska stranka (Jugoslovanski klub) 20, torej 161 poslancev. Nemci, ki so izjavili, da bodo sli z vlado, imajo 5 glasov. Tako šteje vladna večina 166 poslancev, a opozicija 149. Pomisliti pa moramo, da opozicija ne drži skupaj. Osobito Hrvatov manjka vedno po 30 do 40. Radikali in Jugoslovanski klub pa sta sklenila, da morajo poslanci obeh strank biti vedno pripravljeni in se udeleževali sej. Tako je vlada na dobrini podlagi. Ni pa izključeno, da bo še katere druga mala stranka pristopila k večini.

Glavno vprašanje pa pride sedaj: Ali bomo mogli v novi vladi doseči kaj ugodnosti za naše kraje? Resnica je, da čudežev tudi naši ministri ne bodo mogli delati. Od 18 ministrov imamo mi samo 3. Celih osem let se je slabo gospodarilo. Radič, tegačaka našo vlado težka, zelo težka služba. Državne kase so prazne, dolgov na milijarde, krivica je gospodovala na vseh koncih in krajih, davki so nenezni, ljudi brez kruha je na stotisoče, nezadovoljnost povsod, kamor se obrneš. Ne mislite si torej, da se bo kar v enem tednu ali v treh mesecih vse na bolje obrnilo. Ali posloma bomo skušali krivice popraviti in izboljšati osobito žalostne gospodarske razmere.

Naši ministri se vsak dan posvetujejo z našimi poslanci, kaj je najbolj nujno potrebno. Vlada je že sklenila, da se zmanjša dohodniški davek tako, da se malo in srednji kmet kolikor mogoče zavarujeta. Zaostale davke se bo lah-

ko plačevalo z 20% boni (ki ste jih dobili pri žigosanju kronske bankovcev). Znižala se bo carina za kmetiske in ljudske potrebsčine. Minister Kulovec je izdal odlok za pomoč živinorejem itd.

Vlada je pokazala dobro voljo, ljudstvo pa naj ima nekoliko potrebljivosti in pologoma se bo dalo marsikatero krivico popraviti.

V četrtek, dne 10. februarja, se bodo začele redne seje narodne skupščine. Razpravljalo se bo o državnem proračunu. Nasprotniki se pripravljajo z vsemi širimi, da bi vrgli novo vlado. Upamo pa, da se jim to ne bo posrečilo.

F. Ž.

Popraviti hočemo grehe drugih.

Samostalna demokratska stranka pod vodstvom Svetozara Pribičeviča in dr. Žerjava nosi glavno krivo za razmere, ki vladajo v naši državi, osobito v Sloveniji. »Jutro« sedaj v vsaki številki poje žalostno pesem o teh razmerah. Noče pa priznati, da je demokratska stranka tista grešnica, ki je zagrešila vse te obžalovanja vredne prilike.

Samostalni demokratje so Sloveniji načeli verige do skrajnosti izvedenega centralizma. Te težke spone čutijo v naši ožji domovini vsi sloji in stanovi. Kmet, obrtnik, dežavec, uradnik, vsi omahujejo pod težavo bremen, ki so jih napravile na njihova ramena centralistične stranke, — med njimi osobito samostalna demokratska stranka.

Da je Slovenija v političnem oziru brez prava in uprava, da so izginile iz Slovenije vse tiste avtonomne pravice, ki smo jih Slovenci nekdaj imeli, da moramo v naši domovini brez ugovora sprejemati učitelje in uradnike, ki nam jih pošilja beogradská vlada, da moramo plačevati večne davke in dajavate, ne da bi naše ljudstvo od njih imelo primerne koristi, vse to so zakrivili demokratje in samostojni kmetijci s svojo nesrečno politiko.

Ako se sedaj demokratski listi v Sloveniji pritožujejo zoper te žalostne razmere, ako jih barvajo v črnih bojah, zvenijo njihove besede kakor zasmeh brezvestnih zločincov, ki se po storjenem zločinu krohotajo ter zasmehujejo tiste, katerim so prizadel škodo. Naše ljudstvo dobro pozna te politične zločince, kateri so ga oropali političnih in samoupravnih pravic ter so ga na gospodarskem poju pahnili v brezno, iz katerega sedaj prosi pomoč in rešitev. K tej ogromni škodi, ki jo je našemu narodu prizadela brezvestna politika »Jutrovcev« in »Domovinašev«, se tudi pridružujejo izgube našega narodnega premoženja, povzročene po raznih demokratičnih podjetjih, kakor n. pr. po Slovenski banki. Izgubljeni stotisoči in milijoni s trdimi žulji slovenskih ljudi zasluženega denarja dokazujejo brezvestno postopanje kolovodij samostalne demokratske stranke.

Naše ljudstvo težko nosi spone, s katerimi so ga potišnili zavezali demokratje, ter omaguje pod težo bremen, katerih glavni povzročitelji so demokratje. Slovenska stranka je stopila v vlado, da storiti, kar se storiti da, v ublažitev razmer in olajšanje bremen, ki jih po krivdi dr. Žerjava in Puceja nosi Slovenija. Naše stranke ni vodila želja po tem, da nekaj naših poslancev postanejo ministri. Tako delajo nasprotne stranke, pri katerih so merodajni samo sebični nameni.

Naša stranka je doslej, dokler smo bili v opoziciji, vodila skrb za pravice in koristi Slovenije. Ista skrb nas vodi tudi sedaj, ko smo stopili v vlado. Mi hočemo pokrajinškim samoupravam, ki so po vojtvah v oblastne skupščine stopile v življenje, omogočiti življenje in delovanje.

za pasom; bil je tam Klimek Zarucki iz Zubsuhega, fant gladkega in skoro dekliško nežnega obličja in posebno več v ropanju; bil je tam Jashek Vala z Valove gore, ki je znal preskočiti plot, ki je bil tako visok kot on sam, znamenit plesalec in tat; bila je tam Zoška Mocarna, vdova po Kubi Pitonju, in Joahim Topor Jasica z Grobega, njen stric, kakih osemdeset let star dedec, a še krepak in drzen in neprekosljiv volovski tat; imenovali so ga Gacka (netopir), ker je mnogo hodil po noči.

Ti so privezali vola k steni, jima gobce zavezali s cujanimi, da bi ne tulila, napravili ogenj in zaklali koštruna, da bi se pokrepčali. Jed je pripravljala Zoška, a Kaminski tega ni čkal, ampak je surovo meso rezal z nožem, ga potresal s soljo in kar tako tlačil v usta. Ko je bil pogoltnil kos, je nagnil steklenico z žganjem in pil tako, da je bilo prazne pol druge steklenice, predno si je bil utešil glad. Tako je »kuhal v sebi«. Videti mu pa ni bilo kar nič, kajti je bil zdrav in močan.

Ko je bilo meso kuhan in so se bili vsi najedli, so poleglo okrog ognja in si začali pipe, Zoška prav tako kot drugi. Malokdo je znal izpuščati take kolobare dima kot ona.

Zvezde so že prihajale na nebo in svetile noter skozi špranje v strehu.

Bil je topel večer v juniju, sem od gora je popihaval veterček in šumel po drevju tako veselo, kakor bi bil vse lastnih kril in leta.

Joahim, ali Jobim Topor Jasica Gacek, je ležal blizu ognja, ker se je red grel tudi v topli noči. Držal se je še stare šege, kajti na vrata je nosil še vedno niz kamenčkov in koščic na glavi pa visoko, šiljasto ovčjo kušmo, ovito z vrsto majhnih školjk. Glavo je imel podobno glavi čuka z

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopis se ne vračajo. Upravnost sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprtje reklamacije so poštne proste. Cekoval račun poštnega urada Ljubljana 10.603. Telefon urban 113.

Edini cilj nas vodi, in ta je: pravo in blagor slovenskega ljudstva. Temu cilju je namenjeno sodelovanje naše stranke v vladi. Tisti trenutek, ko bi se prepričali, da tega cilja v vladi ne bi mogli dosegči, ve naša stranka, kam mora iti in kaj ji je storiti.

Ob 1100-letnici rojstva sv. Cirila.

V lepih krajih, kjer prebiva naš slovenski narod, stoji prav na gosto, po dolinah in bregovih, celo na najvišjih vrhovih spomeniki krščanske kulture, naše cerkve. Te cerkve so ognjišče vsega narodovega življenja. Tu je naš narod črpal in bo še nadalje črpal nedeljo za nedeljo in še na praznike vmes svojo moč in silo svojega življenja. Dokler bodo stali ti spomeniki — naše cerkve, dokler se bode naš narod zbiral v njih, toliko časa bo tudi živel naš narod, ker ga bo redila in hrnila krščanska narodna omika.

Prav pa je, da se spomnimo večkrat, vsaj vsako leto enkrat, prav je, da se spomnimo letos še prav posebno na tista dva brata, ki sta polagala po naših krajih temelj naše krščanske narodne omike. Bila sta to brata sv. Ciril in Metod. Ko letos mineva 1100 let, kar je dobri Bog poklical v življenje zidarja, ki je najgloblje kopal te temelje v naših krajih, sv. Cirila, naj tudi v »Slov. Gospodarju«, ki je že nad 60 let v službi krščanske narodne omike, proslavimo ta jubilej! Naj obnovimo na tem mestu, kar so nam za ta jubilej napisali v skupnem pastirskem listu naši škofje, nasledniki sv. Cirila in Metoda:

V vrsti svetih jubilejev, s katerimi je Gospod tako obilno blagoslovil naše dni, se s krščanskega Vzhoda bliža jubilej, nam posebno drag in ljub. To je poseben jubilej vprav slovanskih katoliških narodov. Jubilej, v katerem je združena naša verska katoliška slava in naš narodni ponos.

Ob koncu leta 826 ali v začetku leta 827 je bil v mestu Solunu rojen sv. Ciril, eden izmed dveh bratov-apostolov slovanskih. Torej praznujemo 1100letnico našega apostola sv. Cirila . . .

Sv. Ciril je bil glava in duša slovenskega misijonskega delovanja naših apostolov. Torej ob 1100letnici sv. Cirila po pravici s'avimo spomin obeh slovanskih apostolov.

Cerkvena edinost, verska edinost Slovanov, to je duhovna oporoka naših svetih apostolov. Ta misel je vodila njuno delovanje. Ta želja je nagibała rimske papeže, da so potrdili njuno apostolsko delovanje . . .

Sveta brata sta bila apostola božjega kraljestva med slovanskimi narodi. To kraljestvo božje sta ona nam zapustila kot dedičino. In skrb za to kraljestvo božje, to je zahteva naše hvaležnosti njunemu spominu.

Toda, bratje v Kristusu, to njuno delo je pokvarila človeška zloba. V njive slovanskih narodov, v katere sta ona sejala seme božje resnice in cerkvene edinosti, je vsejal sovražnik, hudobni duh, zmoto in razkol. Žalostni cerkveni razkol je potegnil za seboj tudi velik del krščanskih slovanskih narodov, katerim sta sveta brata oznanjala božjo besedo. Ne toliko po svoji krivdi, kolikor zaradi nesrečnih razmer in tujih grehov se danes še celi bratski slovanski narodi nahajajo izven materinskega naročja sive in vesoljne katoliške Cerkve. In kot bridka rana že več

velikimi, ven štrlečimi očmi, in dolgi zalisci so mu obdali glavo v velikih kodrih. Spominjal se je mnogo starih stvari in še od mladih nog se je spominjal loka v koči na steni, s katerim so svoj čas njegovi predniki hodili na lov. Do poznej let je znal tako ročno metati sekiro, da je odsekal vejo, katero je hotel. V tej umetnosti mu je bil enak samo rajnki Zgornji Košla.

Starši so mu zapustili nekaj posestva, njiv in živine, ki se je pasla poleti po Vaksmundski hali, jeseni pa po zasekah okrog Toporovih jezer; on je imel razširil, a je napravil to neumnost, da je vse razdal otrokom, ko so odрастli, in otroci, namesto da bi bili skrbni zanj, kakor so objubili, so ga pognali od hiše. Zato se je potopal in največ družil z razbojniki, kajti čeprav je bil star in ni bil več bogve kako močan, se je lahko kosal z mladci v hoji in tudi v teku, razven tega pa je imel posebno izkušenost v kraji, ki si jo je bil pridobil od mladih nog vse svoje dolgo življenje.

»Se osemnajst let nisem bil star«, je pripovedoval, »ko sem že utekel k njim, tako me je vleklo. Škoda se mi je zdaleč posediti doma, kadar sem s'škal, da gre kdo ropat — Bog nas varuj! Pri Goseničih ribnikih je bil pastir Jan Birčož, s tem sem šel prvikrat. Ta nikdar ni vzel s sabo orožja, ampak samo grčavo palico, a kadar jo je zavrhel — hej! prijatelji — takrat je vselej odletelo od njega nekaj gozdarčkov. Ni ga bilo hetmana, kot je bil on . . . On je bil prvi, ki sem z njim hodil ropat. Že dolgo je . . .«

Tisti večer je bil Jožim Gacek slab volje. »Otroci so me zapoldili, ponoči se vlačim okrog, Gacek (netopir) mi pravijo, je pripovedoval. »Imel sem štiri hčere in pet sinov, trije otroci so umrli, šest jih pa še živi, ena hči in sinovi. Vnukov in pravnukov imam pol kope,

Rokovnjaška koča.

Poljski spisal Kazimir Przerwa-Tetmajer; preložil Al. Benkovič.

»Tega mu pa nisem povedal, kakšen medved je to in kje je; kaj bi pa tudi angel razumel o lov?«

On pa pravi: »Naj se zgodi po tvoji volji! Le ostani še in pojdi nad medveda.«

In se je dvignil na perutnicah in odletel skozi streho.

»Še vprašati ga nisem utegnil, kako mu je ime, ali Serafin, ali Kerubin, ali kako drugače, in pa še zahvaliti se mu nisem mogel. Zletel je ven skozi streho, da je kar zamrgolelo. Bog je pa vendar odločil drugače, kakor sva se bila zmenila z angelom, kajti ubil sem tistega medveda, ko sem malo okreval po tisti krogli; in na svatbi sem bil in še zdaj živim in mogoče, da bom še živel leto ali dve.«

Bolj čudne prikazni Samek ni imel, samo nekoč se je srečal z menihom pod Hinčevimi jezeri. A ta prikazan mu ni rekla ničesar, samo mimogrede mu je s svetiljko posvetila v obraz in šla dalje.

»Človek bi bil rekel, da ne hodi, ampak plava, samo z nogami je migal pod kuto. Brado je imel do pasa in oči

stoletij teži ta razkol Cerkev božjo. In stoletja že Cerkev vzdihuje po velikem dnevu obnovitve cerkvene edinstvo med krščanskim Vzhodom in katoliškim Zahodom, »da bodo vsi eno« (Jan 17, 21).

In danes se klic po tem velikem dnevu oglaša s podojeno močjo in gorečnostjo. Ko sovražniki svetega Krista z divjim sovraštrom besne proti vsemu, kar nosi na čelu Kristusovo ime, se morajo tudi vsi Kristusovi verniki edinosti v edinstvu Kristusove vere in ljubezni. Vsi veliki može svete Cerkve dandanes molijo in delajo, da čimprej zopet zasvita veliko jutro sprave. Kristusovi namestniki na Petrovem prestolu vedno bolj upirajo pogled na krščanom. Vzhod in kličejo vse verne sinove svete Cerkve, da za to božje delo zastavijo svoje najboljše moči.

Slovanskim katoliškim narodom, nam je pred vsem namenjeno njihovo vabilo. Za naše brate gre pri tem, za njihovo neumrjočo dušo, za veje istega debla, na katerem smo tudi mi rastli.

Mi moramo pred vsemi drugimi delati, da se čimprej doseže cerkveno edinstvo z našimi vzhodnimi brati, da uresničimo sveti namen naših slovenskih apostolov, za katerega sta ona živila in umrla, in za katerega gotovo tudi še danes neprestano molita pred božjim prestolom v nebesih.

Bratje! Pridružimo se vsi temu svetemu apostolskemu delu!

Pri katoliških slovenskih narodih se je živo razmahnilo ciril-metodijsko gibanje za cerkveno edinstvo. Tudi mi ne smemo biti zadnji. Nam je Previdnost božja namenila častno nalogu, da naj bodo most, po katerem bi k cerkvenemu edinstvu prišli naši najbližji bratje po krv in rodu.

Zavedajmo se vsi te velike in zgodovinske svoje naloge! Umevajmo in poslušajmo klic časa!

Zdi se že, da se že polgoma svita zora novega dneva. Blizu smo drug drugemu, da se moremo med seboj seznamiti in spoštovati. Padle so meje, ki so nas stoletja delile in ustvarjale ozračje pred sodkov in nezaupanja. Mnogi slovenski bratje so od blizu spoznali in začeli ceniti katoliško Cerkev. Katoliška ljubezen do njihove nesreče in bede je zgradila mostove do njihovih src.

In dozdeva se, da se že opražajo sadovi. Vedno bolj pogosto se slišijo prijazni glasovi o katoliški Cerkvi in klici po spravi.

Primimo, bratje, roko, ki se nam nudi!

Jubilej sv. Cirila naj bo prerojenje apostolstva in vreme za veliko delo cerkvenega edinstva z našimi vzhodnimi brati v Kristusu!

Vsek, dragi verniki, more in mora sodelovati pri tem delu!

Zelo nujna dobrodelna ustanova.

Živimo v dobi socialnega in dobrodelnega udejstvovanja. Na vseh poljih lečijo usmiljene roke rane, ki jih prizadevajo ubogemu človeštvu današnje obupne socialne in gospodarske prilike. Po mestih, trgih in vseh se dvigajo dobrodelni zavodi vseh vrst, otroški domovi, zavetišča za mladino obojega spola, ljudske kuhinje za stradače revne sloje, hiralnice in druge brezstevilne ustanove. Osnovali so zelo dobrodelna društva za izseljence v inozemstvu. Njen namen je, da se brigajo za naše Slovence v inozemskih deželah, da duševno in gospodarsko ne propadejo.

Dočim mi skrbni Slovenci na vseh poljih razvijamo toliko delavnosti, da rešimo svoje ljudi tudi v daljnih tujih deželah, nam naši ljudje marsikje v naši domovini propadajo. To velja posebno za južne kraje naše države, kamor se selijo naši ljudje v vedno večjem številu.

V Beogradu n. pr. število priseljujočih se Slovencev tako raste, da sami Beograjdani pravijo, da jih bo kmalu več nego v Ljubljani. Posebno je številen dotok naših de-

če ne več. Haj! Od kraja so skrbeli zame, dobro se mi je godilo, h kateremu sem prišel, tam sem sedel. Kar sem poželel, so mi dali. Hej, še ne čez dve leti pa se je vse izpremenilo — pognali so me. Ko so bili še mladi, sem sodil o njih, da ne bo prida iz njih. Za nič niso bili, niti za lov, niti za krajo, samo za njivo in za konje, drevje so sekali in seno kosili. Nič prijetnega jim ni bilo mari. Misil sem, da bo vsaj iz enega kaj na tem svetu. Hej! Bog nas varuj! Vsi so šli na polje — kmetje. Berači so postali. Sejejo, orjejo, vlačijo — da bi bili »hlopi«, še misliti ni. Pognali so me. »Fej te bodi«, pravijo, »ti star razbojnik, rokovnjač! Ej! Ko bi jaz ne bil kradel, bi vsi skupaj ne imeli za konje in krave, dragci! Dost opak sem ponosil v vašo korist in več kot dvajset let sem za vas presedel v ječi. In koliko sem jih dobil s palico na Luptovu, na Oravi, na Spiži, v Novem Trgu — več kot tisoč. Danes bi nič ne bilo vašega, ko bi mene ne bilo. Celo s Hrvškega in iz Bosne sem nosil denar. Če mi pride na misel, bom še njim junce izpeljal iz hleva. Naj le gledajo! Miško, ali je še kaj žganja?«

Kaminski mu je pomolil steklenico in je pil.

Pljunil je, si usta obriral z rokavom: »Dobro je! Še daj!«

In je zopet pil.

Odtrgal je od ust in godrnjal: »Naj pazijo, otroci! Jutri zgodaj je junček že lahko tu! Haj!«

In je pil. Obraz mu je zardel, velike, izbuljene oči poleg krivega nosa so se zaiskrile, ozke, dolge, v kotih dolni visice ustnice so se pričele tresti.

»Hej, sinčki, gruntarji! Toplo vam je! Baba posteljo greje! Haj!«

V glavi se mu je pričelo mešati.

klet v Beograd. Trumoma prihajajo v glavno mesto naše države iskat si službe. Žal, da ni nikogar, ki bi se za te slovenske dekllice v Beogradu zavzel in jim nudil zatočišča v težkih hravnih in socialnih nevarnostih velikomestnega življenja.

Koliko tih tava brez službe in brez strehe po mestu in koliko se jih na ta način popolnoma telesno in duševno zgubi! Koliko jih iz poštenih slovenskih deklet postane takih, da se še imenovati ne sme.

Zadnji čas je, da se pobrigamo mi Slovenci, ki znamo toliko žrtvovati za daljne afriške in kitajske misijone, za svoje najpotrebnejše svojce, ki tako hudo stisko trpijo! Najti se mora denar, potrebita sredstva in primerni ljudje (najbolje kak ženski red), da se postavi nujno potrebno zavetišče in dom za deklice, kamor bi se zatekli, dokler ne dobjijo poštene službe. Dovolj dolgo smo bili brezbržni, čas je, da vzamejo zadevo v roke tisti, ki so za to poklicani, in s pomočjo nas vseh Slovencev ustanove prepotrebno dekliško zavetišče za Belgrad.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Vlada radikalov in SLS — močna vlada. Ko se je sestavila sedanja vlada, v kateri sta najmočnejša srbska in najmočnejša slovenska vlada, se je trdilo najprej, da vlada nima večine. Prešeli so vse bolnike iz sedanje vladine večine, a so se zmotili, zelo zmotili. Če bi vsi poslanci prišli v narodno skupščino, ima sedanja vlada 17 glasov večine. Ker pa se to ne zgodi, pač pa redno manjkajo poslanci iz obeh skupin, bo vlada skoro redno imela še večjo večino. Tako je pri prvem glasovanju v petek, dne 4. t. m., imela 45 glasov večine. Za vlado so glasovali tudi Hrvati in sicer skupina dr. Nikiča in nemški poslanci. V tem oziroma se ni batil nikakega presenečenja.

Sedanja vlada — delovna vlada. Komaj da so naši ministri prevzeli delo v ministrstvih, že se je pokazalo, da bo sedanja vlada vse drugače delovna kot je bila RR vlada. Poleg proračuna, ki je že dotiskan in se ne da na njem samem dovolj izpreminjati, bo razvila sedanja vlada poseben gospodarski program, za katerega bo zahtevala posebna pooblastila od skupščine. Na podlagi teh pooblastil bo vlada uredila olajšanje davčnih bremen, oskrbela bodecenen kredit za pospeševanje kmetijstva, obrti in trgovine ter industrije. Na drugi strani bo takoj prešla na delo, da se zmanjšajo izdatki, da se varčuje, kjer je le mogoče, pri komisijah, dobavah itd. Delo je velikansko, a vlada ga upa izvršiti, ne sicer v enem mesecu, pač pa v najkrajšem času, kar je mogoče. Pri tem delu ji bodo pomagale oblastne skupščine, katerim bo sedanja vlada dajala podpore, da bodo mogle delovati.

Naši ministri za naše ljudstvo! Dr. Kulovec je na posredovanje narodnih in oblastnih poslancev odredil, da se naj takoj preide na pomoč onim kmetom, ki jih je zadela nesreča zaradi metuljavosti goveje živine v mariborski oblasti. Določil je prvi znesek, ki je bil sploh še na razpolago, v ta namen in naročil, naj se takoj pošljejo v kraje, kjer je živina okužena, živinodravniški, ki naj poskrbijo, da se ta nevarna bolezen omeji. Minister inž. Serneč je predložil ministrskemu svetu že precej načrtov za izvršitev raznih del v Sloveniji. Ministrski svet je njegove načrte odobril. Dr. Gosaar je pripravil vse potrebne izpremembe na poju socialne politike, ki se naj prilagodi sedanjim gospodarskim razmeram radi izdatnejše zaščite in zavarovanja delavstva.

Kdo bi še rad v vlado? Da se bo Radič iztreznil in zopet sili v vlado, je bilo razumljivo. In to je tudi po nekaj dnevnih storil. Če pa ga bo sedanja vlada pritegnila, je pa malo verjetno, ker s tem neresnim človekom ne marajo sodelovati ne radikalni in ne SLS. — Zelo zanimivo je tudi, da se ponujajo vladni samostojni demokrati. Pravijo, da so oni zastopniki Hrvatov. Ponujajo tudi dr. Žerjava, da ga izženejo iz svoje stranke in ga pustijo na cedilu, ako SLS to kot pogoj zahteva. S to ponudbo pa seveda ne bo nič, ker je SDS ravno tako nezanesljiva kot Radičeva stranka. Vlada sama pa ne potrebuje nobene nove sestave in bi jo izvršila le, če bo to v korist države in državljanov, da bi se čimprej in čimboj uspešno rešila gospodarska kriza, ki nas tlači.

»Hej, Luščikova Bleskotca, Jozek in Stašek, to sta vam bila drugačna fanta . . . Ta dva sta postavila to rokovnjaško kočo . . . To sta bila »hlopa« . . . Luščikova Bleskotca . . . Nekoč sta ne daleč od Kokave napravila tak žar, da je objel vse nebo . . . Haj!«

»Luščikova Bleskotca! Hej! Ko bi vsaj enega mogel poslati k sinovom gruntarjem . . . Baba posteljo greje . . . Bogme . . . Kako bi se posvetilo.«

Nag'o se je dvignil z ležišča.

»Grem.«

»Kam?« so vprašali tovariši.

»V Grobo.«

»Zakaj?«

»Pri otrokih bom prenočil. Zdravi ostanite, dragi moji!«

Predno so se ozrli, že že odšel. Zahreščalo je grmovje za kočo, zašumela je trava — Izginil je v gozdu.

Kaminski in Vala spe. Gluba noč je bila. Zoška Mocarna, ki je ležala poleg Zaruckega, kajti on je imel rebra kot iz jekla, ga je dregnila in rekla: »Klimek, poglej! Zarja je na nebu, ali kaj? Saj se še ne svita. Voz stoji še visoko na nebu.«

Klimek pogleda in pravi: »Žari se! Nekje gori!« In je zopet zaspal.

A Zoška Mocarna je videla skozi strešne šperovce, kako je žar rastel in zalil nebo z grozno rdečico, da so zvezde ugašale.

»Gacek se je spomnil Luščikovih Bleskotcev. Nekje v bližini gori.«

Drugega dne, ko je bilo že svetlo, se je Mihail Kaminski baš pritoževal, da mu je Gacek zvečer izpil žganje,

V DRUGIH DRŽAVAH.

Novi vlada v SHS in sosednje države. Vest, da se je sestavila vlada brez Radiča, je vzbudila v sosednjih državah veliko pozornost. Nasprotniki vlade so pričakovali, da bodo sosednje države to obsojale, ker se je odklonilo Radiča kot predstavnika Hrvatov. Pa se to ni zgodilo. Ravnosprotno. Sosednje države so te izpremembe, ko se ne bodo vladav v šestih mesecih šestkrat nagibala zdaj sem, zdatija, veseli, ker vedo, da imajo opraviti z resnimi ljudmi. Presenečenja, kot smo jih pod RR vlado doživljali, so zdaj izključena.

Bojevita Italija. Ker hoče Anglija mirno rešitev na Kitajskem, pa to Italiji ni všeč. Zato Italijani zelo sili Angleže, naj se začne z vojaškim posredovanjem na Kitajskem. Pa boge, če se Italija tu ne bo opokla.

Med Anglijo in Rusijo bo prišlo do sporov — radi Kitajskih. Angleži so slutili, da so jih na Kitajskem Rusi skuhalo to vročo juho, ki jo morajo zdaj požirati. Angleška je že pred leti nastopala zoper Rusijo, ker se je bala, da bo je moral nastopiti, ker je tudi Rusija že začela očitno nastopati zoper Anglijo. Anglija bo odpovedala trgovske pogodbe z Rusijo, bo pretrgala vse vezi z njo ter začela organizirati obmejne države v Evropi zoper Rusijo. Pričakovati je, da se bosta ta dva velikana hudo spoprijela, da bo boda iz dosedanjega skritega boja prešla v javen boj, ki bo vršil na gospodarskem polju, končal pa na krvavem bojišču, ki bo predvsem v Aziji, na Kitajskem, v Indiji.

Na Rumunskem se vrši boj za prestolonasledstvo. Bivši prestolonaslednik Karl je bil odstavljen kot tak in je tudi sam pristal na to, a hoče zdaj zopet to pravico nazaj. Sedanji kralj Ferdinand je hudo bolan, zato je zadeva prestolonaslednika še bolj pereča. Časopisi o zadevi ne smejo ničesar poročati, ker tega ne dopusti kraljica, ki hoče regentstvo dobiti v svoje roke. Taki boji vedno zelo škodujejo državi v svoje roke. Taki boji vedno zelo škodujejo vse moči, da jih ni mogoče uporabljati v korist ljudstva.

Nemška vlada ima večino. Zelo težko se je sestavila sedanja nemška vlada, a konečno se je to vendar posrečilo. A vlada je imela le 3 glase večine, če bi prišli vsi poslanci, ker pa vseh ničkard ni, je vlada pri prvem glasovanju dobila precejšnjo večino in bo lahko mirno delovala.

Amerika ponuja denar. V svetovni vojni je ostala kot zmagovalka pravzaprav le Amerika, kajti ona je zaslužila ogromne svote in spravila v svoje mreže gospodarske odvisnosti tudi države zmagovalke. Ker je zdaj Francija v zadregi in iše posojila, je Amerika začela ponujati denar Franciji, katera bo, hoče nočeš, sprejela ponudbo.

Kaj je novega?

Cenjenim naročnikom! Prišel je čas, ko se ustavlja »Slovenski Gospodar« vsem tistim, ki še niso obnovili načrtnine. Predno list ustavimo, napravimo na ovitek moder križ, ki cenj. naročnikom kaže, da naročnina še ni poravnana. Položnice so vsi naročniki prejeli že v začetku decembra. Če je komu potekla naročnina, mu še pošljemo štiri do pet števil, nato pa list ustavimo, ako se naročnina med tem ne poravnava. Nekateri cenj. naročniki s takim postopanjem sicer niso zadovoljni in postanejo nevoljni, če se jim list ustavi, češ, bomo že plačali, vendar mi imamo celo razpošiljanje tako urejeno, da ne moremo drugače postopati. Zato uljudno prosimo vse naročnike, da vsaj nekaj naročnine takoj pošljejo, ko dobijo moder križ. — Če se nam primeri v upravnosti kaka pomota in eden ali drugi naročnik ne dobi lista, ali mogoče dobi dva, potem naj takoj reklamira. Ako ne bo reklamiral, da se pomota popravi, lista gotovo ne bo prejemal. Za reklamacijo vzamite mali koček papirja in napišite na ta papir na eni strani na vrhu: »Reklamacija. — Upravništvo »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru.« — Na drugi strani pa napišite pritožbo n. pr.: »Plačal sem list dne . . . , pa ga ne dobim. Popravite pomoto!« Podpis. — Ta listek dajte na pošto. Na tako reklamacijo Vam ni treba dati nobene znamke, ker je poštne proste. Reklamacije nam pošljite takoj, ko opazite pomoto. Tudi mi smo veseli, da se pomote takoj odpravijo. — Upravništvo »Slovenskega Gospodarja«.

ko se je med vrati rokovnjaške kočo pojavit Gacek. Zdelenje je, kakor bi se mu bila vzravnala upognjena pleča in iz oči mu je žarelo.

»Ali ste videli?« je vprašal zasopljen, a s povzdignjenim glasom.</p

Agitatorjem za »Slovenskega Gospodarja!« Koncem oktobra 1926 smo poslali posebno okrožnico z navodili za voditelje agitacije v posameznih krajih. Ker še nismo od vseh dobili zaključna poročila, smo čakali do zdaj. Agitacija se bo raztegnila še na februar in marec, nakar se boste izvršilo, kar je v navodilih.

Gospode poročalce krajevnih organizacij Slovenske ljudske stranke, ki še niso poravnali izkupička za koledarje Jugoslovanske kmetske zveze, prosimo, da nam blagovolijo dožni znesek čimprej nakazati. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Volnici! Somišljeniki! Sedaj do 3. marca se uradno pravljajo, oziroma na novo sestavljajo volilni imeniki. Poskrbite, da bošte v volilne imenike vpisani! Zavedajte se, da je splošna volilna pravica dobrina, ki si jo ljudstvo prorilo po dočetnih in težkih bojih! Kdor se sedaj ne prbriga za to, ali je v volilnem imeniku ali ne, nima pravice, da bi se pozneje pritoževal nad razmerami, nad vladom, nad poslanici, ker si sam ni hotel zagotoviti pravice, da bi z vobitvijo sodečoval pri vladanju države! Najvažnejša državljanska pravica je volilna pravica. Pot do te pravice je vpis v volilni imenik. Zdaj je najpripravniji čas, da si ta vpis oskrbite vsi, ki ste bili dosedaj izpuščeni, oziroma ste si pridobili volilno pravico. Posebno se pobrigajte za vpis: 1. ki ste bili do zdaj izpuščeni, 2. ste se priseli v očino in stanujete tam 6 mesecev, 3. boste do 3. marca 21 let stari, 4. ki pride do 3. marca od vojakov.

Gospodje župani! Zakon o volilnih imenikih (Uradni list št. 67 z dne 7. junija 1922) Vam predpisuje vsako leto uradni popravek imenikov, ki radi volitev v januarju pade letos na čas od 2. februarja do 3. marca (člen 2 in 13). Letos pa Vam zakon o volilnih imenikih posebej nalaže, da volilne imenike na novo spisete, oziroma sestavite. Da se izognete raznim sitnostim, izvršite to po navodilu članka »Sestavljanje volilnih imenikov« v zadnjem »Slovenskem Gospodarju«. Ne zanašajte se in ne čakajte na kak poseben uradni nalog.

Zahvala vsem volilcem SLS za konjiški okraj. Ob čestnem izidu izvolitve v našem okraju naju veže prijetna dolžnost, da se vsem volilcem za njihovo požrtvovalnost in za zvestobo ob volitvah v tem listu najoprejše zahvaljujeva. Čimboj so se nasprotniki v naše vrste zaganjali z raznimi oblubami in lažmi, tem bolj krepko ste se držali vi, dragi kmetje, delavci, obrtniki in vsi drugi volilci naše stranke, katera Vam edina obeča doseči v klubu večine v prihodnji oblastni skupščini to, kar se bo doseči dalo. Bodite uverjeni, da bova povsod krepko zastavila svoje moči za zbiranje razmer v našem okraju. Obrekovanja in laži zoper naju so se razbile ob Vaši značajnosti ter so o volitvah že pomnožile naše vrste. Resnica in pravica je in bo zmaga. Držimo se torej vsi stanovi le ene edino pravične kateške stranke vseporosod in zlasti pri vseh volitvah. Z iskreno zahvalo za sijajno zaupanje, skazano pri volitvah, ter z obljubo, da bova svoje moči zastavila za uresničenje naših skupnih želj in zahtev, sporočiva vsem prebivalcem konjiškega wokraja svoj pozdrav. — Matija Napotnik Leopold Bruderman, posanca oblasne skupščine za konjiški okraj.

Srednja vinarska in sadjarska šola v Mariboru sprejme dne 15. marca 1927 praktikanče (vajence) za enočno praktično šolo. Pogoji: starost najmanj 16 let, dovršena najmanj ljudska šola, telesna sposobnost. Sprejemajo se kmetski sinovi, ki ostanejo pozneje doma. Praktikanči dobivajo stanovanje in hrano v zavodu brezplačno ter imajo prednost pri sprejemu za prihodnje šolsko leto 1927—28 kot redni učenci, kačor tudi pri podeštvitvi brezplačnih mest za redne učence v slučaju ubožnosti. Bivši praktikanti so potem navadno najbojši redni učenci. Lastnoročno, na celo polo pisane in koškovane prošnje (košek 5+20 = 25 D) za sprejem praktikantov je pošiljati direkciji srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 1. marca 1927 s

sledenimi prilogami: 1. krstni list, 2. domovnica, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. spričevalo o naravnosti, v slučaju ubožnosti pa tudi 5. premoženjski izkaz ali spričevalo ubožnosti. Sprejem ali odklonitev se naznani pismeno. Potrebna pojasnila daje direkcija. Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razpisa. — Direktor Andrej Žmavc.

Očeničar. V nedeljo, dne 13. februarja 1927 se vrši redni letni občni zbor Udruženja nižjih državnih uslužencev, pododborja za mariborsko oblast v Mariboru, ob 9. uri predpoldne v hotelu Kosovo, Grajski trg 1 ter prosimo vse člane in tudi nečlane nižjih uslužencev, da se istega sigurno udeležte.

Tat v pasti. V nedeljo zvečer je opazila hišnica v neki hiši v Stočni ulici v Mariboru, da se je skril v klet neznan moški. Hitro je zaklenila klet ter poklicala stražnika, ki je izvlekel iz pasti 18letnega Plečka iz Studencev, ki je že znani kot prebrisani uzmovič. Plečko se je hotel skriti v kleti ter ponoči poskusiti, če bi se dalo kaj odnesti. Pri aretaciji je tajil sicer vsak budoben namen, toda ker je že od 10. leta svoje starosti da je zapleten v same tativne, mu ni nihče verjel in prišel bo pred sodišče.

Vlom v gostilno. Vlomilei v Mariboru so zadnji čas vzelosti gostilne na piko. V par tednih je bilo izvršenih že več vlomov v razne gostilne. V noči od 6. na 7. t. m. je bilo izvlečeno v gostilno Verzel na Frančopanski cesti. Ker so zlikovci našli le nekaj drobiša, so pobrali vse, kar jim je padlo v roke ter se je dašči odnesli, tako več kilogramov moke, namizno olje, kavo, 40—50 krofov in dva namizna prta. Skupno so napravili za 900 Din škode. Dosedaj se še ni posrečilo vlonilcev izsediti.

Kaznovan tibotapstvo. Carinska direkcija je izrekla odsodo v znani tibotapski aferi mariborskog trgovca z orožjem Poschingerja. On in njegov pomočnik sta obsojeni na 750.000 Din gobe in 20.000 Din koškovine. Oba kmata, ki sta orožje vozila preko meje, sta obsojeni vsak na 50.000 Din gobe. Proti omenjenim se je uvedlo tudi kazensko postopanje.

Težka avtomobilска nesreča. V pondeljek okrog 8. ure zvečer se je vračal osebnoprometni avtomobil g. Senekoviča iz Zgornje Sv. Kunge, z neke gostište pri Hočah. Med potjo proti domu je našel nekaj oseb, med katerimi sta se nahajala sam lastnik g. Senekovič in njegov sin. Pred Zg. Sv. Kungoto pa se je šefer hotel izognilkuu gramoza in vodi ter je krenil preveč na desno. Radi požake ceste je težek avto pričel drsat v jarek, a ga šefer ni mogel več zadržati. Avtomobil je s poškodami vred strmolgliven in se popočoma razbil. Vendar nesreča ni zahtevala nobene smrtne žrtve. Ranjence so takoj prepeljali v mariborsko božnišnico, kjer so jim nudili prvo pomoč. Nastopil je poškodovan g. Rudolf Bračko, posestnik iz Avstrije, ki je zadobil nevarno poškodbo na glavi, si zlomil desno nogo v kočnu in levo roko. Nevarno se je poškodovala tudi Filomena Žel, ki si je pri padcu zlomila desno nogo in levo roko. Lažje je poškodovan lastnik avtobusa g. Franc Senekovič, ki je zadobil poškodbo na desnem licu, a so vendar tako nevarne, da je moral v bolnico. Šefer je bil oddan v domačo oskrbo, dokler se petemu počinku sinu g. Senekoviču, ki prijetilo ničesar in je dočela po naključju ušel nesreči.

Zlata poroka. Zato poroko sta obhajala v Polčah pri Begunjah na Gorenjskem g. Matija Jerin, rudarski predsednik v pokoju, in Neža, roj. Novak. Oba jubilanta sta še čia ter zdrava in g. Matija spada med najstarejše naše rudarje. Pred leti je bil jubilant Jerin zaposlen v Olimiju pri Podčetrtek in v Zrečah pri Konjicah. Po upokojitvi se je preselil na Gorenjsko. Zlatoporočencema kliče tudi 60letnik »Gospodar«: Še do biserne poroke!

Samomor pri obmejni straži. V petek, dne 4. februarja, se je ustrelil v Hobovšu, župnija in občina Oselica, obmejni vojak Mladen Čirovič, po narodnosti Srb. Strel mu je šel v glavo pod brado in iz glave na temenu; seveda je bil takoj mrtev. Vzrok samomora je bil baje preprič s tovar-

nišem radi puške. Ker ima obmejna straža svoje glavno poveljstvo na Trati, je bil nesrečen na Trati pokopan. V čast obmejni straži moramo pripomniti, da se njeni vojaki splošno dostojno obnašajo in žive s prebivalstvom v miru in v slogi, in to velja za vse tri narodnosti: Slovence, Hrvate in Srbe.

Zverinski zločin. Pred par dnevi se je odigrala na avstrijski strani v bližini državne meje žalostna drama. Neki mladi fant je s kolom do smrti pobil mlado prekmursko dekle iz Sodiščeca. Neizkušeno dekle se je pred par leti podalo v Avstrijo iskat službe. Službo je dobila, ob enem pa je tudi zaščita na slabu poti. Iz padca se je rodil greh in mlado dekle je postal nezakonska mati. Nesreča je še ni izpametljiva. Grehu je sledil greh in ona bi imela zopet postati mati. To je bilo fantu, ki jo je zapeljal, preveč, zato je sklenil, da se je na vsak način iznebi. Zasnoval je živ načrt. Nekega jutra še v temi je prišel k dekletu in ga izvabil od doma, češ, da gresta na Tišino po krstni list in se potem poročita. Dekle je ponudbo vesele sprejel in brez obočavljanja sledil fantu. Komaj pa sta se oddaljila od hiše za kakega pol kilometra, je začel fant dekle s kolom obdelovati in ga je tako dolgo tepel, da se je mrtvo zgrudilo na tla. Trup je nato zavlekel v neko bližnjo mlačo, kjer so ga mimočodci našli in izvlekli. Preiskava dognala, da je nastopila smrt vsed udarcev. Za brezrénim zločincem ni bilo treba doča stikati. Je že pod kličem in lahko razmišlja o svojem krutem dejanju, dokler pravica ne izreče nad njim sodbe, ki jo zasluži.

Izpoled zločinec. V zaporih mariborskog okrožnega sodišča se nahaja viničar Polak iz Lahoncev pri Polensku, ki je meseca decembra lanskoga leta ubil s kočom svojo ženo. Počak, ki je rodom iz Prekmurja, je sedaj v preiskavi izpovedal še druge zločine, ki so bili dosedaj nepojasnjeni. Leta 1924 in 1925 je v okolici Ljutomerja in na Murskem poju skoro vsak teden kje gorečo. Govorilo se je, da nekdo ogenj namenoma podtika, toda požigalca niso mogli dobiti v pest. Polak je pa priznal, da je on izvršil omenjene požige. Pri Sv. Juriju v Slov. gor. je bil pred leti izvršen umor, ki je ostal nepojasnjen. Tudi ta zločin je Polak sedaj priznal. Polak se v zaporu dela blaznega, da bi na ta način svoje zločine opravil ter se odtegnil zasluzeni kazni.

Smrtna kosa v Sv. Lenartu v Slov. gor. Dne 3. t. m. smo počožili v večnemu počitku v ormožki božnici umrlukajščo počitno uradnico g. Marijo Klavoro, roj. Gorup. Rajna je bila splošno zelo priljubljena in spoščovana državna uslužbenka. Njen prijazen nasop napram strankam na pošti, njena uslužnost v vsakem oziru bo ostala ljudstvu v trajnem spominu. Neštetokrat je pisala in dopočnevala ljudem pomanjkljive naslove in drugo, za kar jo bomo težko pogrešali. Ceravno preobložena z bremenom dela, je storila vse, s čim je le mogla pomagati strankam v uradu. Zunaj urada se ni vdejstovala nikjer, ker ji fega ni dopuščal čas, saj je često prihajala iz pošte domov šele po 20. uri, dokončevala uradne spise doma in se pripravljala za strokovni izpit, katerega je tudi pred kratkim počožila z odličnim uspehom. Na tukajšnji pošti imajo trije uradniki že preveč dela, a skoraj dva meseca sta morala isto vršiti samo dva, ker je bila ena uradnica na dopustu. Tačas se je rajna žrtvovača za svoj poklic, ceravno je že čuila, da jo muri težka bolezna: vnetje s epiča. Toda ni omagala! Zadnje dni je že komaj hodi v urad. Nadomestila ni bila, in v svoji preveč veliki vestnos i je misila, da pač mora v urad. V petek, dne 14. t. m., je še bila ves predpočit in službi, kjer hudim napadom in vročici 40° C. Šele popoldan istega dne je legla, zvečer so jo prepeljali v božnico radi nujne operacije, pa prišla je že prepozna, pomoč je bila izključena. Sigurno lahko trdim, da je rajna postala žrtev svojega poklica, — vestne državne službe. Želimo rajni blagi mir, nam pa bo ostala v trajnem spominu!

Vključ tem razmeram je rajni gospod arhidiakon tudi izven cerkve vztrajno deloval za ljudski blagor. Ko je bila n. pr. če se ne motm, leta 1908, ustanovljena Kmečka hranišnica in posojilnica v Konjicah, ki je sedaj eden najmočnejših denarnih zavodov v konjiškem okraju, ni mogla dobiti v trgu poslovnih prostorov. Kdo je pomagal? Nihče drugi ko gospod arhidiakon, ki je dal na razpolago najprej cruščeno solo v kapeljini, za kar so ga tožili celo v Mariboru pri rjegovih predpostavljivih. I tem pa je dal na razpolago lepe prostore v starici Ščeli, ko je bilo treba v Konjicah staviti novo slovensko-ljudsko šolo, so jo takratni gospodarji konjiškega trga hoteli izrinili ven na deželo, zidali bi jo najneke gori na Hebenštrajtu, s tem li bilo slovenstvo popolnoma izrinjeno iz trga. Kdo je priskril na pomoč? Zopet gospod arhidiakon, ki je dal svojo najboljšo njivo za stavbišče na razpolago. Id. Krono svojega plodnorstva izvencerkverega delovanja pa si je rajni gospod arhidiakon postavil s tem, da je dal za novi društveni objekt stavbišče in staro mčnarijo in tudi gmotno veliko prispeval.

Ni treba posebej omenjati, da je bil rajni gospod arhidiakon dolgo vrsto let predsednik Rdečega križa, načelnik Kmečkega podružnice, predsednik političrega društva, načelnik krajnega šolskega sveta, član okrajnega šolskega sveta itd. Saj to vsak Konjičan dobro ve.

Za vse to njegovo delovanje ga je cerkvena in svetna oblast ponovno odlikovala, bil je škofski duhovni in konzistorialni sestrelj, častni elčan v občinah Rilnica Hudikot, Jaržev vrh Orlice, Konjiška okolica, Bezina in Tepanje. Za 25 letnico njegovega konjiškega župnikovanja se je pripravljala celu župnija, da jo primerno preslavi in izkaže ljubljen in hvaležnost svojemu dušnemu očetu. Pa ljubi Bog je sklenil drugače.

V. Osebnost rajrega gospoda arhidiakona. Rajni gospod arhidiakon je bil rojen v zdravi, nadarjeni kmečki rodbini. Njegov oče je dočakal visoko starost in je bil izreden kmečki talent. Rajni gospod arhidiakon je o njem rad in pogosto pripovedoval. I o svojem očetu je podeloval globokevnost, nesebičnost, dobro, pežrtvovalnost in gestiljnost. Rajni gospod arhidiakon je znal občevati, lodisi s krečem ali pa z raztrganim beračem. Za vsakega je večel pravo besedo, ki je našla pot v srce. Zato ga je pa tudi vsak, ki ga je poznal, zelo spoštoval in ljubil. Nam duhovnikom, njegovim kaplarcem, pa je bil rajskrlejši in najljubeznejši oče, kakor tudi vsej dekanjski duhovščini.

Zdaj ga je Bog poklical k sebi: I akho pač obrnemo na njega besede sv. pisma: Blažen mrtvim, ki v Gospoju umrijejo. Od zdaj naj počivajo od svojega truda, zakaj njih dela grelo za njimi. Ohranili ga bomo vsi, ki smo ga poznali, v trajnem in hvaležnem spominu. Njegove zlate nauke, ki nam jih je sadil v srečo in zelen, si hočemo zapomniti in po njih uravnavati svoje življenje. Blagi g. arhidiakon, počivaj v miru.

Arhidiakon Fr. Hrastelj umrl.

Vsemoguči Gospodar črč življenje in smrt je po svojih nam terazumljivih sklepih odpoklical svojega zvezlega služabnika na večno plačilo: v pondeljek, dne 7. t. m., je ob pol drugi uri pooldne mirno in blaženo v Gospodu zaspal v 75. letu življenja in 45. letu mašništva mil. in preč gospod Franc Hrastelj, infuliran arhidiakon, nadžupnik in dekan v Konjicah. Z rajnim gospodom arhidiakonom je bil v grob eden najstarejših lavantinskih duhovnikov, visok cerkveni dočak, goreč dušni pastir, plemenit značaj in zlata duša. Vse svoje življenje je žrtvoval svoje moči v cerkvi in izven cerkve za blagor našega naroda, zato mu naj zapišemo tukaj par vrstic v hvalični spomin.

I. Življenski podatki rajnega g. arhidiakona.

Arhidiakon Franc Hrastelj je bil rojen 9. septembra 1852 na Dolu pri Lrastniku v prvečnem kmečki družini. Njegov rojstni dom več ne stoji, ker se je ves kraj vsed počemeljskih rorov, ki jih kopljeno premogarji, pogreznil Radi tega so se Hrasteljevi morali preseliti, Irat, rajnega g. arhidiakona je kupil novo poselstvo v Zagorju ob Savi, kjer še danes gospodari nečak g. arhidiakona Janez Hrastelj. Kot 14letnega dečka so ga njegovi starši poslali v celjsko gimnazijo, kjer je maturiral leta 1874. Po maturi je moral rajni gospod arhidiakon kot enoletni prostovoljec k vojakom. Po čudrem naključju pa mu je izginil iz vojaške torbe maturitetno izpričeval, s katerim bi se moral izkazati pri vojaškem poveljniku. Radi tega so mu prisodili tri leta vojaške službe in mu riso pustili, da bi se oskrbel prepis maturitetnega izpričevala. Tako je razumljivo, da je rajni gospod arhidiakon vstopil razmeroma že precej star v mariborsko bogoslovje, kjer je bil leta 1881 posvečen v mašnika. Po dovršeni bogoslovnih študijah je bil leta 1882 nastavljen za kaplana v Laškem, kjer je služboval 6 let. Kasno zelo je bil tukaj priljubljen, nam priča dejstvo, da so leta 1908, ko je bila izpraznjena laška nadž

ni več mnogo. Kar danes še pišete dopisnico na upravo »Na Šega dom« v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.
»Naš dom« izide dne 15. februarja.

Gospodarstvo.

Važno za vinarje, viničarje in šole. Vinarski in sadjarski odsek Kmetijske družbe v Mariboru je poveril g. A. Žmavcu, direktorju srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru, prireditev letaka v obliki brošurice o najhušem živalskem škodljivcu vinske trte, o grozdnem sukaču (senem črvu in kiseljaku), ki povzroča tudi že pri nas vsako leto milijonske škode. Letak je v tisku in se boje kmalu v tisočih izvodih razpošiljal. Opremljen je s podobami. Dragocena je priloga v barotisku z 12 podobami škodljivca po naravi, umetniško delo enega najboljših slikarjev žuželk v Nemčiji. Razen točne, pregledne razlage podob in splošnih opomb vsebuje letak ta-le g'avna poglavja o škodljivcu: opis, razvojni koobar in način življenja, škoda, zatiranje, potreba poročevalne službe itd. Letak se pošlje na ogled vsem kmetijskim podružnicam po vinarskih okoliših Slovenije z vabilom, da si ga skupno naroče za svoje člane vinarje. Ako bi se katero podružnico nehotno prezrlo, naj piše po letak navedenemu odseku. Knjižica se pošlje brezplačno tudi sreskim kmetijskim referentom v vinorodnih okrajih. Cena bo predvidoma 5—10 Din, pri skupnih narobilih potom kmetijskih podružnic pa še znatno nižja. Krasni barotisk sam je že več vreden. Vinariji, viničarji in šole se na to času primerno in temeljito strokovno delo že zdaj opozarjajo. Vsakdo bi ga moral proučiti še pred letosno trsnjo rezjo, da se na njem že letos izdatno koristiti.

Mała Nedelja. Dne 6. februarja je zaključil s prekrasnim, deoma naravnost ganljivim govorom g. Levstik iz Celja tridnevni sadjarski tečaj v Šoli. Spretno je obdelal v zanimivih predavanjih najnovejša poglavja iz sadjarstva, ki bi naj donašala ravno lučajnjim sadjarjem nov vir dohodka. I omagalo mu je teoretično in praktično g. Štampar. Tečaj je bil dobro obiskan. Veseli obrazi tečajnikov so pričali o resnem zanimanju za stvar. Debata je bila včasih prav živahna. Želja vseh udeležencev je, naj nas gospod Levstik še razvedri s svojo šegavostjo in bogati s svojim strokovnim znanjem. Hvaležni smo govornikoma in izvrstnemu načelniku Kmetijske podružnice, ki je organiziral potrebni tečaj. — Izvanredno veliko postavnih fantov nosi za klobukom pozivico. Novincem na čast in v pouk priredi Slovensko prosvetno društvo 27. februarja v Društvenem domu poslovilni večer z izbranim sporedom. Na vsporedu je med drugim petje vojaških pesmi in znaničenje Finžgarjeva igra »Veriga«. Tudi za smeri je poskrbljeno v izdatni meri. Točastite torej naše vojaške novice in številnim obiskom domačini in sosedi.

Prosvetna zveza priredi v sredo in četrtek, dne 16. in 17. februarja v Slovenski dvorani v Križevcih gospodarski tečaj. Predavanja se začnejo ob 9. uri in trajajo dopoldne. Opoldne je do 1. ure odmor. Od 1. do 4. ure popoldne se predavanja nadaljujejo. Tečaj je brezplačen. Ker se bodo obravnavale le gospodarstvo, občekoristne reči, pričakujemo prav obilne udeležbe tudi iz sosednjih župnij.

Mariborski trg. dne 5. februarja 1927. 78 slaninarjev je prijavilo 285 zaklanih svinj na trg, kjer so prodajali meso in slanino po 10/50 do 25 Din na drohno, po 14 do 17 Lin na debelo; pri domačih mesarjih so ostale cene pretečenega tedna. — Perutnine in domačih živali je bilo okoli 600 komadov in so prodajali piščance po 20 do 35, kokoši pa po 80 do 125 Din komad; domače zajce pa po 8 do 25, divje pa po 30 do 50 Din komad. + Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Krompirja so pripeljali samo 5 vozov, druge zelenjave pa 6 vozov na trg, tako, da trg ni bil prav dobro založen, pa tudi obiskan ne. Cene so bile krompirju 1.75 do 2.25, kislemu zelju 3 do 4, kisli repi 2, sladki repi 2, svežemu zelju 2.50 do 3, maslu 44 do 46, kuhanemu 46 do 48, čajnemu 50 do 56, medu 25 do 30 Din kg, solati endiviji 2 do 3, ohroviti 1.50 do 2.50, karfiolu 3 do 10, artičokam 3 do 4 Din komad. Mleko 250 do 3, smetani 12 do 14, oljčnemu olju 26 do 36, bučnemu olju 20 do 25 Din liter. Sadju: jabolkam in hruškam 3 do 12 Din kg, dateljem 25 do 35, orehom 10, loščenim 32 do 35 Din kg, lignonam 0.75 do 1, pomarančam 1 do 3 Din komad. Cvetlicam 1 do 6, z lonicami 15 do 50 Lin komad. — Lončena in lesena roba 1 do 100 Din, brezove metle 2.50 do 6, leseni ročni vozički 100 do 200 Din komad.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 2. februarja je bilo 7 vozov sena in 4 vozovi slame, v soboto, 5. februarja pa 18 vozov sena in 5 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 70 do 100 Din, slami pa 50 do 65 Din za 100 kg.

Kmetje v okraju Pohorja in celo Dravsko polje. pozor! Podpisani lesni trgovci Vam naznana, da kdo še hoče prodati borov, smrekov ali jelkin les za rudokop, naj se oglaši sigurno do 16. t. m., ker na poznejše ponudbe se ne bo več reflektilo. Koško bo pa še došlo ponudbo do 16. februarja, se bo leš še prevzel po sedajni dnevnici ceni. Kmetje, kakor Vam je znano, pada danes rapidno cena vsem potrebščinam, katere imajo na prodaj kmetje. Ako hočete še imeti sigurno zajamčeno plačilo obrnite se takoj do mene, ker jaz sem v počitju kupiti še ves Vaš les, katerega ponudite do imenovanega roka po dnevnici ceni od kubičnega metra franko wagon Hoče, Rače, Pragersko, Sv. Lovrenec in Ptuj. Ponudbe pošljite na naslov: Dragotin Korošec, Rečica ob Paki.

152

Pisma iz domačih krajev.

Savei pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Leta 1901 so naši dobri vaščani za vaško kapelico naročili zvon, ki je marsikateremu zapest mrtvaska pesem, a brida vojska ga je pobrala. Neustrašeno so naročili leta 1921 drugega, ki tudi naznana na hitrem po smrti darežljivih Savčanov in res, tako se je tudi dne 4. t. m. opoldne oglasti, ko mnogi niso slutili o smrti dobre, pride in krščanske matere ozir. vdove Earhare Prigl roj. Farič v Saveih št. 61. Pokojna je pred par ur pred smrtno prejela sv. zakramente ter mirno v Gospodu zaspala. Priporočamo jo v molitev in blag spomin.

Sv. Tomaž pri Ormožu. No, sedaj so pa spet popi zmagali! Tako se je izrazil nek naš napredni faran. Hvala Bogu in našim zavetnim volilcem, v katerih vrstah so tudi naši Tomaževčani. Še smo možje, ki se zavedamo, kaj je naša sveta dolžnost napram naši SI S, katera se res hori za pravice našega naroda. Toda tudi med nami so ljudje, kateri kopljajo grob svoji lastni deci, kateri zastupljajo te mlade, čiste duše poselro potom časopisja. Zaostna jim majka! Vas pa, dragi sofarani pozivam, da delamo vsi za dosego ciljev naše SI S. Zmaga bo ni mora biti naša! Naša volja in politično prepričanje bodi kakor iz kremena. Znabiti pridobimo za sebe tudi onih par zasepljenec, katere vsi poznamo, saj so iz naše srede. Vi pa nasprotniki vedite, da boste izginili iz površja tako, kakor resnično je zmagala SLS.

Sv. Lenart nad Laškim. Lep vzgled požrtvovalnosti ob času volitev nam je dal naš novi župljani Anton Beznik. Na dan volitev je ob 1. uri ponoči šel odtod, da se je peljal po železnici v svojo domovinsko občino Medvode na Kranjskem, kjer je spustil kroglico v skrinjico naše stranke. Čast in hvala mu. Mnogi naši pristaši pa so imeli svoj volilni lokal takorek pred nosom, pa jih ni bilo videti na volišču. I ričakujemo, da bodo drugikrat iz vršili svojo volilno dožnost, da bo tako naša zmaga nad nasprotniki še bolj sijajna. — Letos bomo imeli tukaj prvkrat sejme, in sicer: prvega na cvelno sošolovo, drugega 5. julija, tretjega 15. septembra 4. novembra. Za naše sejme sta se posebno potegovala naš poslanec in sedanj minister g. dr. Gosar in bivši živnodržavnik v Laškem g. dr. Jerina, ki ga je 1. aprila premestil odtod.

Murska Sobota. Kdo se ne bi usmilil petdesetih dijakov, ki so iz stanovanja vrženi na cesto? V takem položaju so naši dijaki v Murski Soboti. Že tri leta so v začasnom poslopju nel danje farme šole. To jim je dano na razpolago le do konca šolskega leta. Kam potem jeseni? Namerava se zidati, toda sredstev je zelo malo. V tej sliski se obračamo na dolra srca po širni domovini. Kdor si kupi vsaj eno srečko dobrodelne loterije za dijaki zavod »Martišice«, je že nekaj prijetmegel. Srečka stane le 5 Din. Dobitki so številni in bogati. Zrebanje se vrši 1. maja. Izžrebane številke priobčimo v časopisih.

Šlofjavas. Dans še župan in nikdar več! Tako so zaklali naši zavedni volilci dne 23. januarja na občini Šlofjavas gospodu županu. Odškod la zavedrest prislašev SLS? Gospod župan, po milosti, po kakšni, on dolro ve; pred kratkim se zagrizen demokrat, zahotel se mu je še po nekaj višjem. Ker pri demokratih ni imel izgleda, hajd v Zagreb k Radiču. Da mu vsaj pot ne bo zastonj, ga je gospod Radič posadal na drugo mesto kandidatov za oblastno skupščino na svoji listi za okraj Celje. Dobre volje jo je primahal nazaj iz Zagreba. Župan in kandidat — oj kakšna čast! Toda kako čudna so pota človeškega življenja. Za poslanca ga ljudstvo ne mara, to je pokazalo dne 23. januarja, ko je so glasno sklenila, da gospod Kožuh ne sme v Maribor. Da ga pa tudi za župana ne marajo, to bodo naši vrli občani kmalu pokazali. Da gospod Kožuh še ni zrel za župansko mesto, to kaže s svojim delom. Navzél se je nekoga duha gerentstva, ker se ne ozira več na sklepne odkore in ne na sejne zapisnike. Kaj je z razpisom službe tajnika? Gospod župan! Igra, katero v tej zadavi igrate, je precej nevarna. Fazite, da jo ne boste zaigrali. Casi samovolja so minuli. Občan,

Paška vas. Gasilno društvo priredi na pustno nedeljo, dne 27. t. m. pri g. Mihelu v Iaški vasi pustni zabavni večer. Cisti dobiček se porabi za nakup nove motorne brizgalne.

Št. Janž na Vinski gori. Dne 2. februarja t. l. so pretekla štiri leta, kar je umrl lukajšnji nepozablji, blagopokojni župnik v pokonji Michael Strašek. I red dobrima dve mači meseca pa nas je zapustil preč. g. župnik Franc Gosak, ki je pasel duše v lukajšnji fari 16 let. — Kajtor je vladala pred štirimi leti na Svečnico v Šentjanški fari želstv, tako je na letošnjo Svečnico prevladovalo veselje. — Obhajali smo ustoličenje (instalacijo) našega novega župnika, preč. gospoda Mateja Weissa. Vsa fara se je radovala, da more pozdraviti v svoji sredini svojega novega dušnega pastirja. To veselje se je pokazalo tudi na zunaj. Na predvečer Svečnice je priredil domači pevski zbor svojemu novemu gospodnju župniku podoknico. Okoli župnišča se je nabralo mnogo ljudi, ki so dali duška svojemu veselju z glasnimi živijo-klici. Na praznik je zasijalo solnce, kol da se hoče vsa narava radovati z nami. Streli so naznajali daleč naokrog, da se je vršil v naši fari vesel dogodek. Pri sv. opravilu je pozdravil preč. gospod dekan našega novega župnika s prav toplimi besedami. Kakor je gospod dekan želil g. župniku vso srečo in zadovoljstvo na novem mestu, tako mu želimo tudi mi, da bi dolgo, dolgo let srečen in zadovoljen pastiroval v Šentjanški fari.

Loka pri Zidarem mostu. Že dolgo ljudje ne pomnijo, da bi zvorniki v I oki v enem mesecu zvoniли tolikim župljanom zadnje pozdravne. Sedem smo jih januarja spremili k večnemu počitku. Med drugimi je 19. januarja spremil pri podružnici sv. Jurja na zadnji poti nad vse veličasten sprevod daleč znano in izredno priljubljeno g. Marijo Jurman. Dobrotljiva roka rajne mamice je bila vedro odprta pomoči potrebnim veliko je darovala za domače, pred letom rove zvorce, krasen dar je dala za bodoči novi zvon pri podružnici sv. Jurija, za katerega se zdaj zbirajo domeski, veliko je pedpirala farro in podružno cerkev, naklonjena je bila katoliškim listom, zavedem, misijonom in cela njera hiša se šteje med izobražene in narodno zavedne v fari. Umlivo teďaj, da je tolažila velika mrežica ljudstva s svojo udrežbo pri pogrebu oba gospoda sina, uslužbena pri železnici — Ivan je obenem na domu posestrik, obč. blagajnčar, glavni steber krajevne organizacije SI S in odbornik izobraževalnega društva — in tri hčerke: dobrotno gdč. Mari, posestnik v Radečah, Alojzijo, poročeno Dragar in marljivo Marijino družbenico Agato. Dne 26. januarja je imel lep pogreb ob asistenci petih dubovnikov spoštanji in delavnji posestnik g. Hijacint Moro. Nad 70 let star je v

MALA OZNANILA

Vajence za sodarstvo sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 124 2-1

Hišni strežnik z dežele, z večletnimi spričevali, pošten, trezen, srednje starosti, iščem službo pod dobrimi pogoji. Naslov v upravi lista. 137

Delavska ročina za počelestvo, najmanj štiri odrasli, za vinogradarska in poljska dela, se išče. I lačajo se običajne dnevine, stanovanjska hiša, polje, kurivo prostlo. Vpraša se pri gradišču Socka, pošta Vojnik. 160

Prodam ali dam v najem dva orala zemlje, Štefan Ekart, Starše 37. Sv. Jurž, Ptuj. 125

Hiša, dve sobi, kuhinja in sadni vrt, pripravna za vsako obrt ali za penzionista, pri cerkvi in soli, se proda. I tujška gora Št. 13. 131

Za dobrodočno gesilno se išče zakonski par, na račun. Natančne opise prosim pod Februar na upravo lista. 133

Hiša, lep vrt in njiva, nekaj sadnih dreves in vinske trte se takoj ročeni proda. 20 minut od mesta Maribor, Cesta na Brezje Št. 54. 146

Na prodaj je posestvo, 4 orala zemlje v Gaberniku, G. Poljska. Več se izve pri lastniku Iv. Špes. 145

življenu veliko pretrpel, je bil več let cerkveni ključar pri po-

družnici sv. Loštana, tajnik pri domači hranilnici, mnogoletni podpornik izobraževalnega društva in sploh prijubljen in posrežljiv. Tudi do 4. februarja imamo že dva mrljca. Lne 3. t. m. je imela ginalj spredob ob veliki udeležbi faranov in številne Marijine družbe gdč. Ema Kranjc, ki je bila vkljub visoki starosti 75 let še zmajjal agilna članica Marijine družbe. Poleg družbine zastave jo je spremiljala v pogrebu tudi lepa zastava našega izobraževalnega društva, ker se je tudi za isto rada potrudila in mu bila stalni ud. Vsem svetila večna luč in vsem preostalim naše sožalje! — Volite so imenito izpadle. SLS je bila pri nas močna zmagovalka. Naše izobraževalno društvo je imelo dne 2. februarja svoj vsakoletni občni zbor in je priredilo ta dan tudi simbol v veliko veselje mladine. Otemen je pomnožilo svoj knjižnico začetkom februarja za 52 knjig.

Sv. Križ pri Mariboru. V soboto, dne 29. jan. je minulo 25 let od poroke Ivana in Cecilije Čepe, našega dolgoletnega cerkvenega ključarja. Prva žena, s katero je živel v srečnem zakonu, mu je bila umrla leta 1900, in v svojem drugem zakonu je dosegel srebrni jubilej. V nedeljo zvečer se je zbrala vsa družina — 10 otrok — v svoji rojstni hiši, da častitajo svojim staršem, predvsem svojemu očetu, ter jima obnovijo ljubezen. Rodbina Čepejev je v naši župniji med najstarejšimi in v sorodu z dvema duhovnikoma, Janezom Čepe, bivšem kapljanu v Jarenini, umrlem v Mariboru 1817, ter Francem Čepe, b. dekanu istotam (1835–1861). Hčerka običajno župljantov, Otilija, deluje že več let na naši šoli kot vzdoljna učiteljica. Uglednima slavljenca želimo vsi sosedje v prijatelji isto, kar jima je že lela ožja družba gostov tisto nedeljo zvečer: Bog vama daj še vnaprej obilo sreče in blagoslova! — Zlato poroka sta pa obhajala v pondeljek, 31. januarja zakon-

oziroma parcelacija posestva »Prenuš dvor«, Zbelovo pri Poljčanah.

Prostovoljna prodaja posestva »Prenuš dvor« v celoti, oziroma po parcelah, se nadaljuje v nedeljo, dne 20. februarja t. l., od 10. ure dopoldne naprej.

Posestvo, ki je neobremenjeno, meri okroglo 45 orakov in obstoji iz circa 16 oralov gozda, dalje vinograda, sandonosnika, njiv in travnikov. Na posestvu stoji lepa eno nadstropna hiša z mlinom, viničarsko poslopje, dve pritlični hiši in več gospodarskih poslopij. S parcelacijo je mogoče doseči štiri samostojna gospodarstva, vsako s stanovanjsko hiš

Kupijo se večja in manjša possesta, gostilne in trgovine v okrajih Ljutomer, I. tuj in Maribor. Kdor hoče dobro in hitro prodati, naj piše pod: Franc Karoli, pošta Radenci. 147

Prodam majhno hišo, dve sobi, kuhinja, vrt in dvorišče, svinjski hlevi, klet, 4 minute od drž. ceste, šole in farne cerkev; do tel. postaje 15 minut, pripravno za male obrtnike ali železničarje. Naslov v upravi. 143

Vinograd, 2 in pol orala, se proda pri Sv. Ani v Slov. gor. Vpraša se pri Francu Gole, Zg. Voličina, Sv. Lenart v Slov. goricah. 140

Katerega veseli malo, pa rodovitno posesivo, naj kipi moje; redi se lahko 2 kravi, in je osem minut od južne železnice na Štajerskem; pripravno tudi za železničarja. Cena 32 tisoč dinarjev. Naslov v upravi. 141

Hišo z vrtičkom, ali primerno poslopje za preureditev, kupim brez posredovalca. I onudbe s popisom in ceno na upravo lista pod značko »Sosed«. 128

Harmonij z 10 spremenimi, izvrsten, proda J. H., Maribor, Magdalenski trg 4. 130

Strojno pleti poučujem, vse vrste oblike, gladke in rožaste, na navadnih in modernih strojih v kratkem času za primerno plačilo. Pletarna M. Vežjak v Mariboru, Splavarska ulica 6. Na željo hrana in stanovanje v hiši. 155 1-4

Kože divjačine, zimske (december-marc), veverice, bele podlasici in druge kupuje po najvišjih cenah J. Ratej, Slov. J. strica. 156

Kupim večjo množino amerik. podlage Riparia I. ortalis in Göthe čez ali na tisoče I. in II. izbora. I pravje na Stuhec Ivan, Slatina Radenci. 148

Večji smrekov gozd, kakor tudi vsako večjo množino smrekovih hlodov, kupi električna žaga M. Obran, Maribor, Tattenbachova ulica. 112

V konkurznem skladu gumbarne Bistrica je še večja zaloga raznovrstnih gumbov, ki se prodajo pod konkurenčno ceno. I oizvedbe pri skladnem upravniku dr. U. Lemežu, odvetniku v Slov. Bistrici. 151

Ležena škarpa krma, 10 met. stotot otave in 16 met. stot. cena na prodaj. Fesnica št. 42, vpraša se pri g. Klug. 138

Proda se približno 70 kub. m borovih in smrekovih hlodov za žage, prevoza prosto do postaje v I. luju in 1000 kub. m bukovega lesa na panju v Halozah. Vprašati: Minoritski samostan v Ptaju. 127

Proda se zelo po ceni dobro ohranjen harmonij na 5 oktav in 5 registrov. Naslov v upravi lista. 126

Generalno zastopstvo

STEYR-WERKE A. G.

za SHS išče za
STEYR AUTOMOBILE

v vseh večjih mestih države zastopstvo z lastnim vozom za razkazovanje in podzastopstvo brez voza za razkazovanje (pri primerenem poslovanju velik zaslužek).

Prodajne cene:

Steyr VII šestcilindrski, sedem sedežev, 12/50 PS, Torpedo, z zavoro na prednjih kočesih — 165.000 Din.

Steyr XII šestoilindrski, pet sedežev, 6/30 PS, Torpedo, z zavoro na prednjih kolesih in nihalna os (Schwingachse), 98.000 Din.

Dopis na: »Ferrum« d. d., Zagreb, Hatzova ulica broj 14
Poštanski pretinac 59 149

Vsemogočni je v svoji neskončni previdnosti poklical k Sebi svojega zvestega služabnika, milostljivega gospoda

Franc Hrastelj-a,

infiriranega arhidajakona, nadžupnika in dekana, duh. in konzist. svetnika v Konjicah.

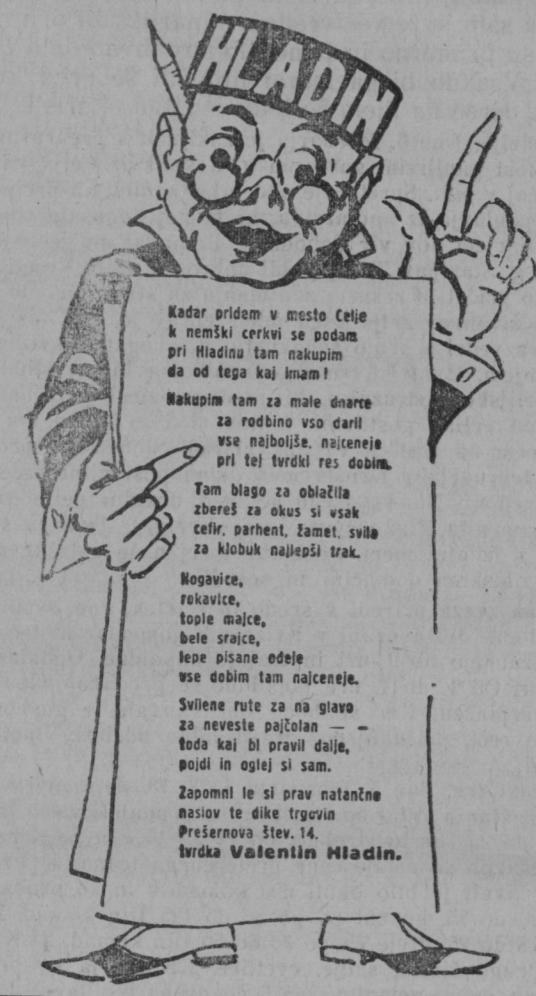
Umrl je dne 7. februarja 1927, ob pol 2. popoldne.

Pogreb je dne 10. februarja 1927, ob 10. dopoldne v Konjicah.

Duhovščina njegove dekanije in njegovih sorodnikov, njegovi duhovni sobratje in verno ljudstvo, kateremu je pastiroval kot nad vse dober in zvest dušni oče, čutijo v globoki žalosti nenadomestljivo izgubo, ki jih je zadela. Njihova molitev naj pripomore, da mu Vsemogočni dodeli večno plačilo v obilnosti!

Konjice—Dol pri Hrastniku—Zagorje ob Savi—Trbovlje—Maribor, dne 7. februarja 1927.

Dekanijska duhovščina in sorodniki.

Zahvala.

Povodom bridke izgue našega nepozabnega očeta, brata, gospoda

Vinko Pečko
posestnika v Gočovi

se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem. Posebno se zahvaljujemo g. kaplanu, ki so prišli ob slabem vremenu na čom, g. župniku, pevčem za petje pretresljivih žalostnik in vsakemu, ki se je udeležil pogreba in spramil blagojokojnega k zadnjemu počitku na domače pokopališče k Sv. Rupertu v Slov. goricah.

Gočova, dne 17. jan. 1927.

Genovefa, Elizabetta, Marija, Uršula, Julijana, hčere; Karl, sin; Jožef, brat. 135

INVENTURNI-PRODAJA

97-147-197247

Želimo temeljito isprazniti!

HUMANIK čevlje

Maribor, Jos. Martinc, Gosposka ulica 17.

Celje, Aleksandrova ulica 1.

Ja bučno olje, Kronska znamka*

Din 5- za 1 kg ceneje kakor namizno olje
,, 8- " " " mast

Uporabite torej za salato in k pečenju samo bučno olje „Kronska znamka“!

Tovarna olja Albert Stiger, Slov. Bistrica

ška Anton Harih in Marija Waldhuber v krogu svojega ožrega kredetva. Zlati ženin je iz starodavne rodbine Harihove, ki je gospodarila na Vrablovem posestvu na Slemenu, zlata nevesta pa je rodbine Waldhuberjev, ki so živeli na Jegičevem gruntu. Občo pozornost je vzbujala zlata nevesta s svojo živahnostjo in korajso prete srčane vnučinke, ki so svoji babici in dedeku govorile prete napitnice. Zares, zdravo je bivali na svežem planinskem traku! Tu narod biva še krepak! Lepa slovesnost bo ostala vsem v trajnem spominu.

Sv. Križ pri Mariboru. Naše vrle igralke so nam na Svečino zopet pokazale, kaj premore gorečnost za izobrazbo! Oh ti po-redna svojeglava Minka! En čas se je zdelo, da boš zmagala svoje stroge gospodinje in tiste hude dekle, nazadnje si pa te prišla ponijaš v skesan domov k svoji ljubi mamic in k svojima dobrima sestricama! Tako si se jih usmilila, ker so te povsod nali iz službe, da je še nam gledalcem bilo težko pri srcu! No, potem si pa bila le srečna, ko si dosegla odpuščenje pri strogi gospe Mazinec, in ko so ti podale roko Hermina in Pavlinu! Zajak pa nisi prej ubogala dobrohote Fani, ki te je svarila pred nepremisljenimi koraki! Huda Katra te je malo preveč silila z žganji — pa saj si bila sama kriva, ker si jih zabelila s tisto nastajo, ki je bila za čeplje mazati! Zares, lepo je bilo! Le večrat še kaj tacega!

Gor. Sv. Kungota. Da se naše katoliško Prosvetno društvo giblje, dokaz prekrasna igra dne 2. februarja »Pastirci in kralje«, ki so jo prav lepo odigrali udje našega društva. Bil je sicer ples v vasi, a ljudje željni poštenega razvedrila, prišli so v mogočem stevilu ter napolnili šolski prostor do zadnjega kotička. Vnovič si videl moške in ženske iz sosednjih župnih, ki se niso ustrašili daljnega pota. Predavanje o igri je izborno izpeljala šolska deklica, hčerka g. grofa Bubna, nakar je Avguštin Žižek navdušeno deklamiral Gregorčičeve pesme. Igralci so se res potrudili ter so bili od občinstva burno aklamirani. Tako se dela na prosvetnem polju tukaj na jezikovni meji, kjer še je bilo pred malo časa pred prevratom živahno raznarodovanje za famozno »Südmärkte«. Zato pa prosimo vse če, gg. duhovnike in druga dobra srca, ki ste prejeli milo prošnjo s položnico, da velikodusno prisloščite na pomoč z denarno podporo, da si letos postavimo ozir. preuredimo cerkveno hišo v Društveni dom. Obmejne postojanke so predvsem potrebne izdatne pomoči, tolikobolj lukaj, ker ima mladina veliko veselje do narodnega in prosvetnega dela. starejši ljudi bo težko pridobiti za narodno idejo, gre, da vsaj mlajši rod vzgojimo v narodnem duhu, ter da mu vcepimo gredo ljubezen do zlatega maternega nam jezika in do rojstne slovenske grude. Vsem blagim dobrotnikom se bo naša mladina bogate oddolžila v vstrajnem prosvetnem delu ter obljubila, da bo jezikovna obmejna postojanka Gor. Sv. Kungota postala močna trdnjava v narodnem in verskem oziru.

Gornja Sv. Kungota. Nova zvezda se je prikazala v Gornji Sv. Kungoti. Zvest pristaš Radiča prerok — ljudje čuje — šudne reči trosi okoli te klobasarije: Pravi, da naša katoliška vera bo še samo malo časa trajala, potem bo pa izginila kakor sneg. Lutrová vera bo pa po ostala do konca sveta. Pravi, da je zato tudi Luter izstopil iz katoliške vere, ker je znal, da bo trajala le malo časa. Hop, preroč, Jaka, sedaj si ga polomil, pa ne, ta človek zna strašno dobro cerkveno zgodovino — ubogi mi, kaj naj začnemo? No to je še tolažba, da je to zadnji zdihljaj aboge propadle stranke, no, ne bo take sile, očka, le potolažite se, Lutra pa si lepo v žakelj zvežite, da se ne razpase po župniji.

Sv. Rupert v Slov. gor. Bralno društvo vabi v nedeljo, 20. t. m. enjeno občinstvo na uprizoritev lepe podučljive igre, Mlinar v njegova hči, ki se vrši ob tretji uri popoldne v prostorih stare šole.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Tragična smrt. Dne 31. jan. se je zjutraj v Podgoricah pri ženini Ivanu Zorko zbirali gostje, ki so bili na Brsnico po njegovo nevesto, Matildo Hanželič; med njimi je bila tudi 46 letna vdova iz Brsnice, Ana Marin vlg. Zihavec. Pri običajnem zajutru jo kar zadene na desno stran lica v levo roko kap. Poslali so takoj po duhovnika in po zdravnika Muretince. Toda domači župnik ji ni mogel drugega podelite, kot sv. poslednje olje; a zdravnik je dal injekcije in konstatiral, da se bliža katastrofa; in je res še isti dan ob 1. popoldne izdihnila. Po smrti svojega moža, Franca Marin, ki je leta 1918 kot vojak umrl v Olomoucu, je živila vzgledno kot vdova in skrbna mati svojim štirim nepreskrbljenim otrokom. Blag ji spomin in pomilovanje žalostnim svatom.

Sv. Bolfenc pri Središču ob Dravi. Volitve v oblastne skupščine so spravile naše samostojne, pravilno nesamostojne, ki so se v teku treh let iz strastnih liberalcev prelevili v razne stranke, tako 1. v demokrate, 2. v samostojne kmetijce ter 3. zašli v Radič, ob vso pamet. Gospod Stipica Radič pri večini naših še tako zagrizenih sovražnikih naše mogočne Slovenske ljudske stranke ne vleče, ker je vsakomur znano, da je Stipica varal ves hravatski narod; Bolfencani, po večini prebrisanje glave, se ne dajo farbiti od Radičevih agentov, kakor so to Rojs itd., izjemo delajo le Zabavni. Samostojne, današnji radičevci so z vso sigurnostjo računalni na popolno zmago, a doživeli so razočaranje in popoln poraz. Franc Zbavnik iz Vodranc je hotel pridobiti volilce z žganjem, obljubljal po tri buteleže žganja vsakemu volilcu, ki bi volil Radičeve kandidate. Vse to ni pomagalo! — Nečateri so menda žganje popili, a volili so po svoji vesti in pameti. Čast jim! Izid volitev to dobro kaže, kajti samostojne in radičevci so nazadovalo od volitev v narodno skupščino za 74 glasov; prej 125 glasov, sedaj le 51 in še le po milosti nekaterih kratkovidnežev. Želimo in upamo, da se v prihodnje spremetajo ter poslušajo naše može. Večina nekdajšnjih samostojnežev je bila pač mnenja, da nikar or gre ili po navodilu gg. Zabavnikov, ki zmiraj vse pokvari. Ciril Zabavnik je priredil nekaj zaupnih sestankov v prilog radičevcev. Vsi ti sestanki so bili brezuspešni, ter je moral pobegniti imenovani povsod. Zadnji dni pred volitvami so poklicali uskoka Rojsa iz Ormoža, na, ta je na vsezdajne pokvaril vse, še dobri pristaši Samostojne stranke pri volitvah glasovali z našo SLS, ali pa se, vsaj nekateri, volitev sploh vzdružili. Na volilnih sestankih pri Gregorčiču na Kogu in pri Zabavniku v Jastrebcih je Rojs po 1 in pol ure kraljal, klel in zabavljal črez vse. Vseprlek je zmerjal s tativi, lumi, goljufi itd. Vsak poštenjak, ne pristaš naše stranke, se je zgražal nad govorom tega človeka. Na zadnjem sestanku ni mnogo manjalo, da bi Rojs lastni pristaš postavili na hladno, kamor je padal. Vse kaj drugzega so bili sestanki naše zmagovalne SLS, na kajih je mirno, dostojno in v izvrstno zasnovanem govoru poročal naš kandidat, vinčar g. Peter Rozman. Da so njegove besede padle na rodotvita lla, so pokazale volitve. Čast gre vsem našim volilcem! Izvrstno so se držali Godeninci, Vodranci, Jastrebc, Kog, Gomila — tudi Vitan, Lačaves, Brezovčak in Zasavci so bili to pot po večini naši.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Izkaz darov za pogorelc v Apačah pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Podpisani odbor je prejel naslednje prispevke: zbirka 70 Din, posl. Ivan Vesenjak 2000 Din, č. g. župnik Ogrizek 10 Din; po g. srečkem poglavjarju dr. Venčini Hranilnica in posojilnica v Ptiju 1000 Din in Kreditna banka v Ptiju 300 Din; č. g. župnik Ivan Gorican 100 Din; Stajhranilnica v Gradcu na pobudo g. ravnatelja Majcena (po srez. pogl. v Ptiju) 4000 Din, Posojilnica v Mariboru 1000 Din, g. Ivan Traun, trgovec, Ptajska gora 200 Din, Južnošatarska hranilnica v Celju 500 Din, Ljudska posojilnica v Celju 200 Din, Trgovska zadruga v Ptiju 1000 Din, Posojilno društvo v Ptiju 2500 Din, Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptiju 1000 Din; škofjska zbirka po cerkvah lavantinske škofije 25000 Din. — Skupno: 27.880 Din. — Izven pomožnega odbora se je pogorelcem razde-

lilo: podpora velikega župana v Mariboru po 4000 Din, in drž. podpora po 39.000 Lin, katero je s svojim neumornim prizadevanjem izposloval narodni poslanec gospod Vesenjak. Njemu in vsem blagim darovalcem, zlasti pa še preč. lav. škofijstvu, ki je s svojo zbirko odplo toliko dobrodelnih rok, izreka podpisani odbor imenom bednih pogorelcov najprisrejšo zahvalo: Bog plati! — Pomožni odbor za pogorelce v Apačah pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, dne 31. decembra 1926.

Sv. Križ pri Mariboru. Naše vrle igralke so nam na Svečino zopet pokazale, kaj premore gorečnost za izobrazbo! Oh ti po-redna svojeglava Minka! En čas se je zdelo, da boš zmagala svoje stroge gospodinje in tiste hude dekle, nazadnje si pa te prišla ponijaš v skesan domov k svoji ljubi mamic in k svojima dobrima sestricama! Tako si se jih usmilila, ker so te povsod nali iz službe, da je še nam gledalcem bilo težko pri srcu! No, potem si pa bila le srečna, ko si dosegla odpuščenje pri strogi gospe Mazinec, in ko so ti podale roko Hermina in Pavlinu! Zajak pa nisi prej ubogala dobrohote Fani, ki te je svarila pred nepremisljenimi koraki! Huda Katra te je malo preveč silila z žganji — pa saj si bila sama kriva, ker si jih zabelila s tisto nastajo, ki je bila za čeplje mazati! Zares, lepo je bilo! Le večrat še kaj tacega!

Gor. Sv. Kungota. Da se naše katoliško Prosvetno društvo giblje, dokaz prekrasna igra dne 2. februarja »Pastirci in kralje«, ki so jo prav lepo odigrali udje našega društva. Bil je sicer ples v vasi, a ljudje željni poštenega razvedrila, prišli so v mogočem stevilu ter napolnili šolski prostor do zadnjega kotička. Vnovič si videl moške in ženske iz sosednjih župnih, ki se niso ustrašili daljnega pota. Predavanje o igri je izborno izpeljala šolska deklica, hčerka g. grofa Bubna, nakar je Avguštin Žižek navdušeno deklamiral Gregorčičeve pesme. Igralci so se res potrudili ter so bili od občinstva burno aklamirani. Tako se dela na prosvetnem polju tukaj na jezikovni meji, kjer še je bilo pred malo časa pred prevratom živahno raznarodovanje za famozno »Südmärkte«. Zato pa prosimo vse če, gg. duhovnike in druga dobra srca, ki ste prejeli milo prošnjo s položnico, da velikodusno prisloščite na pomoč z denarno podporo, da si letos postavimo ozir. preuredimo cerkveno hišo v Društveni dom. Obmejne postojanke so predvsem potrebne izdatne pomoči, tolikobolj lukaj, ker ima mladina veliko veselje do narodnega in prosvetnega dela. starejši ljudi bo težko pridobiti za narodno idejo, gre, da vsaj mlajši rod vzgojimo v narodnem duhu, ter da mu vcepimo gredo ljubezen do zlatega maternega nam jezika in do rojstne slovenske grude. Vsem blagim dobrotnikom se bo naša mladina bogate oddolžila v vstrajnem prosvetnem delu ter obljubila, da bo jezikovna obmejna postojanka Gor. Sv. Kungota postala močna trdnjava v narodnem in verskem oziru.

Slovenjgradec. Volitve v oblastno skupščino so se izvršile pri nas povsem mirno in v lepem redu. Kakor znano, je odnesla zmago na celi črti naša Slovenska ljudska stranka. Po objavljenem rezultatu so pa tudi naši nasprotniki znali prenašati njih temeljni poraz v splošnem še dosti možato in dostojno. Izjemo je delal samo neki Creslonik, pisar pri okrajnem sodišču, katerega je popolna in sijajna zmaga našega poštenega ljudstva strahovito razburila. Svojemu nezadovoljstvu v izidu volitev je dal duška s tem, da je v Golovi gostilni razgrajal skoro do polnoči ter pri tem izbruhal dokaj najnesramnejših psov na naše volilce meščane in kmetskega stanu, kar si bomo dobro zapomnili. Da bo pa javnost zaznala, kakega kova in značaja da ta gospodje, še povemo to, da je ob času Korošec—Davidovičev vlade prišel k nekemu sestanku članov Slovenske ljudske stranke ter tam privjal svoj vstop v krajno organizacijo SLS v Slovenjgradcu, nakar je bil tudi vpisan, toda ko nam je pozneje zopet hrbel obrnil, nismo prav nič žalovali za njim. Priporočamo lega gospoda dež. sodnemu svetniku in smo prepričani, da ga bo pri merino podučil, kako se je treba vesti tudi izven službe uslužbenca, ki ima svoj kruh od davkoplačevalcev, kateri pač ne bodo trpeli, da bi jih kdorkoli javno zasramoval zaradi njih političnega mišljenja.

Saleška dolina. Zadnjih smo v odstotkih pojasnili, kako so se posamezne občine v naši dolini udeleževale volitev dne 23. jan. in kako so volile glede na pripadnost k naši stranki. Poglejmo še, koliko so dobole nasprotnne stranke v posameznih občinah. Druga skrinjica je bila združenih socialdemokratov. Razmeroma največ je dobila ta skrinjica v občini Škale, kjer je dosegla 41% vseh oddanih glasov, za njio pride Velenje z 35%, potem Šoštanj z 28%, Topolščica z 21%, Št. Ilj z 15%, Št. Janž z 8% in Št. Andraž z 1%. Tretja skrinjica je bila Pucljeva. Največ oddanih glasov je dosegla v občini Topolščica, in sicer 12.9%, za njio pride Št. Janž z 7%, potem Šoštanj z 0.9%, Velenje z 0.8%, Škale z 0.7%, Št. Ilj z 0.5%, Št. Andraž z 0%. Žerjavovi demokrati so dobili razmeroma največ v Šoštjanu, namreč 20%, potem v Velenju 8%, v Št. Andražu 4.8%, v Št. Ilju 4.39%, v Topolščici 4.32%, v Škalah 2% in v Št. Janžu 0.8%. Razmeroma je torej socialdemokratov največ v Škalah, najmanj v Št. Andražu. Samostojnih kmetijev ali Pucljev-Radičevcev je razmeroma največ v Topolščici 12.9%, najmanj v Št. Andražu nič. Žerjavovce je največ v Šoštjanu: 20%, najmanj v Št. Janžu: 0.8%. Celotno razmerje strank v Saleški dolini je za našo stranko 68%, za soc. demokrate 18%, za Žerjavovce 9%, za Pucljev-Radičevce 4%; desetink v tem slučaju nismo vpoštevali.

Petrovče. Marsikateri izven naše občine je mislil, da vsled tega, ker imamo župana iz vrst Pucljevih pristašev, je ljudstvo naše občine že po večini v liberalnem taboru, da je župan libralac bil izvoljen, kriv je bil nekaj ugledni mož iz naših vrst. 23. januar pa je pokazal, da so pristaši SLS v petrovški občini še vedno na vrhuncu. Na dan volitev, ko je bil znan rezultat glasov, so pucljeveci kar obledeli in niso mogli verjeti resnici, da njihovo, za ljudstvo pogubno stranko vse zapušča. Tudi vožnja volilcev z Lorberjevim avtom pri prinesla, po vojski črez noč obogatljemu Tončiku iz Arjevini in mamicu Vodenikovi iz Petrovč zaželenega uspeha. Da pa bode svet zvedel, kakšne naprednjake imamo tuški, naj omenim ta le naravnini slučaj: Na dan volitev se priprelje pred občinsko pisarno s svojim avtom znamenji Apnarjev France ter stopi v volilni lokal, ne da bi se, kakor olima zahteva, odkril pred zbrano volilno komisijo, nakar ga gospod komisar vzame v roke in ga poduči, da taki gospodje, koji se tako vožijo, naj znajo tudi toliko olike, da spustijo tiča izpod klobuka, kadar pridejo v volilni lokal. Mislimo, da si bode France to napredno dobro zapomnili.

Smartno ob Paki. Tukajšnji občinski odbor je svoječasno napisal v svoji seji sklep, da se vloži prošnja na poštno in žel. ravnateljstvo za prepis imena pošte in postaje, katera ob uradu sta se doslej imenovala Rečica ob Paki. Sedaj je županstvo prejelo odlok, s katerim se ta prošnja rešuje tako, da se v naprej poštni in postajni urad imenujeta Smartno ob Paki. To je zelo pametno, ker so se vedno godile pomote in so pisma, namenjena sem, romala na Rečico ob Savinji. Tudi se nahaja pošta in železniška postaja v vasi Smartno ter tudi na zemljišču kat. občine Smartno, ne pa v vasi Rečica. Vnaprej torej naj vsak, ki piše sem kako pismo, naslovi pošto Smartno ob Paki.

Matija Munda:

»Prisegajte, da zmerom zvesti ostanete . . .«

(Ob stoletnici rojstva Božidarja Raiča)

Te dni (dne 9. februarja) poteče ravno sto let, odkar se je na prijaznem griču Žabu, župnije Sv. Tomaža nad Ormožem rodil mož, ki je zavzemal v drugi polovici preteklega stoletja važno vlogo na kulturnem in političnem polju našega narodnega življenja: Božidar Raič. (Pravzaprav se je Raič pisal Rajh, kakor se še danes pišejo njegovi sorodniki, toda kot navdušen Slovan je svoje hebrejsko ime Matija prestavil v Božidarja, nemški zvenec priimek Rajh pa v Raiča.) Oče Jurij, po domače Vrlek, je bil poljedelec, sodar in tkalec. Sin Matija je obiskoval ljudsko šolo pri Sv. Tomažu (na Runču takrat še ni bilo šole), nakar ga pošljeno starši kot zelo nadarjenega učenca v gimnazijo, katero je dovršil deloma v Varaždinu, deloma v Zagrebu. Studiral je nato bogoslovje v Gradcu in bil v duhovnika posvečen 31. julija 1850. V počitnicah je pomagal očetu pri sodarski obrti. Kot bogoslovec drugega letnika si je baje sam naredil »lagviček« (sodček). Kapelanoval je na to eno leto v Ljutomeru, dve leti v Slivnici, l. 1853 pa je bil imenovan za profesorja slovenščine na mariborski gim-

nazi. Ker se je pa tukaj odločno potegoval za pravice slovenskega jezika, je moral zapustiti in je bil za kazen nastavljen za kaplana pri Sv. Barbari v Halozah (1860—1870), kjer je na to postal tudi župnik. Leta 1884. je bil kot poslanec izvoljen v državni zbor, kjer je v neštetih govorih junaska zagovorjal pravice slovenskega naroda. A nakopal si je bolezen, moral je v posteljo in v bolnico na Dunaju; ko je malo okreval, ga prepeljelo v Ljubljano, kjer je 6. junija l. 1886. v krogu svojih tovarišev umrl. To je njegova prva in

